

Isparta İlimde Laleler Açtı

– Ispartalı · 29 Nisan 2013

ISPARTA İLİMDE LALELER AÇTI...

Gül şehrimin güzelliğine her geçen gün yenileri eklenmektedir. Merhaba gönül dostlarım. Isparta ilimde ve ilçelerinde, kasabalarında, köylerinde her türde laleler rengarenk açmaktadır. Aslında laleler açalı bir ay oldu belkide daha fazla ama ben duygularıma hakim olamadım, paylaşma gereği duydum .Çünkü lalelerin özelliklerine, güzelliklerine gerçekten çok hayran kaldım.

Türkiye ve dünya da gül ürünleriyle anılan Isparta şehrimiz bundan sonra laleleriyle de hatırlanacaktır. Birçok belediye başkanlarının özen göstererek, çevre düzenlemesini yaptıktan sonra iki yol ortasına ve kaldırım kenarlarını yanına diktirdiği laleler çevresinde çimenlerin de yeşermesiyle harika bir manzara sergilemektedir. Toprağın verimliliği, suyun bolluğu da önemlidir.

Dilerseniz Lele konusunda Vitaminsiz .com dan kaynak olarak aldığım bazı bilgileri paylaşalım. turban" sözcüğünden almıştır. Soğanlı bitkilerdir. Çiçek renkleri çok değişiktir. Kısmen etsi yapraklardır. Monokotiledonlar sınıfından, Liliiflorae (liliiales) takımından, Liliaceae familyasından Tulipa gesneriana Latince adlı lale, sert kahverengi bir kabukla örtülü armudi formlu bir çiçek soğanıdır.

Tulipa'nın Doğu ve Merkezi Asya ile, Japonya, Kuzey Afrika ve Avrupa'da yaygın 80 türü bulunmaktadır. Ülkemiz doğal bitki örtüsü de Lale türleri yönünden zengindir. Anadolu'nun dağlık bölgeleri, Kafkasya, Himalayalar'ın 4000 m ye kadar olan yüksekliklerinde, yani yazın kuru ve sıcak, kışın soğuk ve nemli geçen iklime sahip bölgelerde doğal olarak yetişir.

Doğal laleler arasında yapılan melezlemeler sonucu bir çok yeni çeşitler elde edilmiştir. Elde edilmiş 5000 in üzerinde lale varyetesi mevcuttur. Kültür varyetelerinin sınıflandırması, çoğunun orijinlerin in belli olmaması nedeniyle yapılamamaktadır. Kültür varyeteleri çoğunlukla diploid ($2n=24$) olup arada triploid ve tetraploidlerde rastlanmaktadır.

Lale soğanları türlerine bağlı olarak Eylül – Kasım aylarında dikimleri yapılır. Çiçeklenme zamanı olarak da yine türlere bağlı olarak Şubat – Mayıs aylarıdır. Üretilen yeni melez türlerde; yeni renk tonları, yeni formlar, farklı çiçeklenme periyotları ve daha dayanıklı ve uzun süreli çiçek açabilecek özellikler geliştirilmektedir. Ancak ticari olarak piyasada bulunan müdahale edilmemiş türlerde ise en doğal halleri ile üretilmeye çalışılmaktadır.

Melez türlerdeki diğer bir özellikte ticari kaygılardan ötürü soğanların bir sonraki yıllarda üreme özelliği kilitlenmektedir Lale soğanları yumru lama şeklinde üremektedir. Bu şekilde mutasyona uğrayan

lale soğanları müdahale edilmeksizin de mutasyona uğrayabilmekte kalitelerinde farklılıklar oluşabilmektedir Lale türleri çiçek açma periyotları, formları ve orijinleri göz önüne alınarak aşağıdaki türlerden bahsedebiliriz:

Erkenci laleler, Duple çiçekli erkenci laleler, Darwin hybridleri, Geç açan laleler, Geç açan duple laleler, Greigi laleleri, (melez) Parrot laleler,Zambak tipi laleler. Yukarıdaki türlere göre kullanılacak alanların özellikleri göz önüne alınarak temin edilir. Her türün kendine has özelliği vardır. Fiyat aralıkları da buna göre değişmektedir. Ömrünüz laleye benzemesin hoşça kalınız.

***** LALELER AÇTI *****

Baharın sembolü yine devrede,
Yerini alıyor bahçede, evde,
Seyretmesi güzel sokak, caddede,
Isparta ilimde laleler açtı.

Kökenden güç alır, uzanır dallar,
Çimenler yanında çiçekli yollar,
Yaprakla dönüşmüş sarılar, allar,
Isparta ilimde laleler açtı.

Öğretmen, öğrenci önem verince,
Gövdeyi gösterdi bahar gelince,
Büyüğü, küçüğü boğdu sevince,
Isparta ilimde laleler açtı.

Topraklar verimli dilden anlıyor,
Gülleri açınca esans damlıyor,
Çirkinlik kalmıyor lale önlüyor,
Isparta ilimde laleler açtı.

Ağacı, bitkiyi yeşertir Allah,
Zeki de hayrandır diyemez yallah,
Turistler görmeye gelir İnşallah,
Isparta ilimde laleler açtı.

***** GÜLLER DİKİLSE *****

Isparta ilimiz dünya da örnek,

Başka vilayette isterim görmek,
Gurur vericidir mis koku vermek,
Tütünün yerine güller dikilse.

Gül suyu, parfümü sağlasa şifa,
Yarine uzatsan sürersin sefa,
Sigara zararlı çektirir cefa,
Tütünün yerine güller dikilse.

Arazi verimli tavlandı toprak,
Dağ,bayır kuşatsın rengarenk yaprak,
İhracat yapılsın yağ yapılarak,
Tütünün yerine güller dikilse.

Zehirden kurtulsun bütün insanlar,
Zararlı maddeyi yemez hayvanlar,
Her türlü dertlerden kurtulsun canlar,
Tütünün yerine güller dikilse.

Çirkin olmayalım güzellik varken,
Uhrevi aleme gitmeyin erken,
Zeki umutlanır şairce derken,
Tütünün yerine güller dikilse.

İspartalı Zeki Çelik TÜRKİYE İLESAM il temsilcisi.